

T.C.

**KUZEYDOĐU ANADOLU KALKINMA AJANSI**



**KUZEYDOĐU ANADOLU BÖLGESİ**

**TARIM SEKTÖRÜ**

**GZFT ANALİZİ**

Dr. Mehmet Ali ÇAKAL

TRA1

2012

Her hakkı saklıdır.



## İÇİNDEKİLER

1.	KAPSAM.....	2
2.	KUZey DOĞU ANADOLU BÖLGESİ TARIM SEKTÖRÜ GZFT ANALİZİ.....	4

## 1. KAPSAM

Bölgenin tarım ve hayvancılık stratejisini belirlemek amacıyla KUDAKA tarafından başlatılan araştırma ve raporlama süreci devam etmektedir. Bu kapsamda Üniversite,STK ve Kamu kurumlarının temsilcilerinin ve uzmanlarının katıldığı 6 adet çalıştay, 2 adet bilgilendirme toplantısı, 4 adet köy ziyareti, 7 adet işletme ziyareti, 2 adet DFD projesi, yaklaşık 100 kişinin katıldığı, tarımın 13 alt sektörü için ayrı ayrı anket çalışması yapılmıştır. Konu ile ilgili tarama süreci halen devam etmektedir.

Aşağıda bugüne kadar yapılan tüm çalışmalar ve yapılan anketlerin analizleri sonucu elde edilen geçici değerlendirmelere bağlı Kuzey Doğu Anadolu Bölgesi GZFT (SWOT) analizi sunulmuştur.

Bilgilerinize arz olunur.

**KUZEY DOĞU ANADOLU BÖLGESİ TARIM SEKTÖRÜ GZFT ANALİZİ**

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<p>Doğal kaynaklar ve bio- çeşitliliğin zenginliği</p> <p>Toprak ve su kaynaklarının kirlenmemiş olması</p> <p>Tarımsal üretim için uygun ekoloji ve rakımın olması (yüksek rakım avantajı)</p> <p>Zengin ve temiz su varlığı (aqua kültür ve su ürünleri açısından)</p> <p>İşgücü maliyetinin düşük olması</p> <p>Çayır ve mera alanlarının fazla olması</p> <p>Bölgenin iklim ve çevre koşulları dolayısıyla organik üretim (tarım ve hayvancılık) için önemli bir ortam sağlaması</p> <p>Ortadoğu ülkelerine yakınlık dolayısıyla var olan pazar potansiyeli</p> <p>Çevreye zararlı sanayi tesislerinin az olması</p> <p>Kimyasal ilaç ve gübre kullanımının düşük düzeyde olması</p> <p>Bölgede Üniversite (Ziraat, Gıda, Veteriner Fak.) ve Tarım Bakanlığına Bağlı araştırma Enstitülerinin (DATAE vb.) olması (Bilgiye ulaşma ve paylaşma kolaylığı)</p> <p>Diğer bölgelere oranla hastalıkların daha az görülmesi</p> <p>Ulaşım imkânlarının artması</p> <p>Bölgeye has hayvansal (ör: DAK) ve bitkisel orijinlerin olması</p> <p>Uluslararası kalite ve nitelikli ürün sertifikası almaya uygun üretim imkânı</p>	<p>Hemen hemen tüm tarımsal faaliyetlerin eksik bilinç, eğitim, bilgi ile yapılıyor olması</p> <p>İklim şartları dolayısıyla konvansiyonel tarım ve hayvancılıkta verim düşüklüğü</p> <p>Verim düşüklüğü dolayısıyla, katma değeri yüksek (Organik) üretim yapma zorunluluğu</p> <p>Katma değeri yüksek (Organik) ürün fiyatının yüksekliği sonucu talep yetersizliği ve pazarlama sorunu</p> <p>Pazara yönelik ticari ve modern işletmelerin az olması</p> <p>Tarım arazilerinin çok küçük ve parçalı olması</p> <p>Markalaşmanın olmaması</p> <p>Pazar sıkıntısı, iç ve dış pazarın dengeli gelişmemesi</p> <p>Tarım sektöründe çalışanların yaş ortalamasının her geçen gün artması</p> <p>İstatistikî bilgilerin yetersizliği, eksikliği ve güvenilirliğinin düşük düzeyde olması</p> <p>Eğitim ve yayım konusunda teknik eleman eksikliği</p> <p>Girdi temini zorlukları ve maliyetinin yüksek olması</p> <p>İşletmelerin küçük ölçekli olması</p> <p>Hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı çeşitlerin az olması</p> <p>Sermayenin yetersizliği ve finansman sorunu</p> <p>Araçların çok olması</p>
<p><b>FIRSATLAR</b></p> <p>Tüketici bilincinin gelişmesi ile dünyada sağlıklı, kaliteli</p>	<p><b>TEHDİTLER</b></p>

<p>organik ürünlere olan talebin artması</p> <p>Doğal ve Organik ürünlerin daha yüksek fiyatla alıcı bulması</p> <p>Agro-eko turizm ve sağlık turizmine yönelik taleplerin artması</p> <p>Uzmanlaşmaya bağlı olarak maliyetlerin düşerek kalitenin artması</p> <p>Sulanabilen arazi miktarının artması</p> <p>Havza bazlı üretim deseninin oluşturulması</p> <p>Bölgede tarıma verilen destekler</p> <p>Tarım sektöründe özellikle organik tarım sektöründe istihdamın artması ve köyden kente göçün önlenmesi</p> <p>Dış pazarlara erişim imkânının güçlenmesi</p> <p>Tarım nüfusunun giderek azalması</p> <p>Komşu ülkelerle ilişkilerin gelişmesi</p> <p>Kalkınma Ajanslarının tarımı bölgenin öncelikli sektörleri arasında görmesi</p> <p>Yerel ürünlerin markalaşması ve pazarlamasına yönelik desteklerin artması</p> <p>Kullanılmayan tarıma uygun (özellikle organik tarıma) büyük arazilerin varlığı</p>	<p>Kontrol ve denetim konusundaki eksiklikler</p> <p>Girdi temininde büyük oranda dışa bağımlılık</p> <p>Doğal ve Organik gıda fiyatlarının konvansiyonel ürünlere oranla yüksek olması</p> <p>Bürokrasi ve formalitelerin çok olması</p> <p>Hastalık ve zararlılarla mücadeledeki yetersizlikler ve verim düşüklüğü</p> <p>İhracat pazarlarında pazara girişteki teknik engellerin artması</p> <p>Rakip ülkelerde devlet desteklerinin artması</p> <p>Pazarlama organizasyonlarında yaşanan sorunlar</p> <p>Serbest bölgeler aracılığıyla Türkiye'ye giren tarımsal ürünler</p> <p>Aracı firmaların yüksek kar oranları</p> <p>Tarımsal üretimin merkezden şekillendirilmeye çalışılması</p>
--	---

